

شیر و کورہ بچکولہ

دهزگای چاپ و بلاوکردنه وهی

زنجیره ی رۆشنبیری

×

خاوهنی ئیمتیاز: شهوکهت شیخ یهزدین

سه رنوسهر: به دران نه حمهد جه بیب

×××

ناوونیشان: دهزگای چاپ و بلاوکردنه وهی ئاراس، شه قامی گولان، ههولیر

شیر و کورہ بچکوٹہ

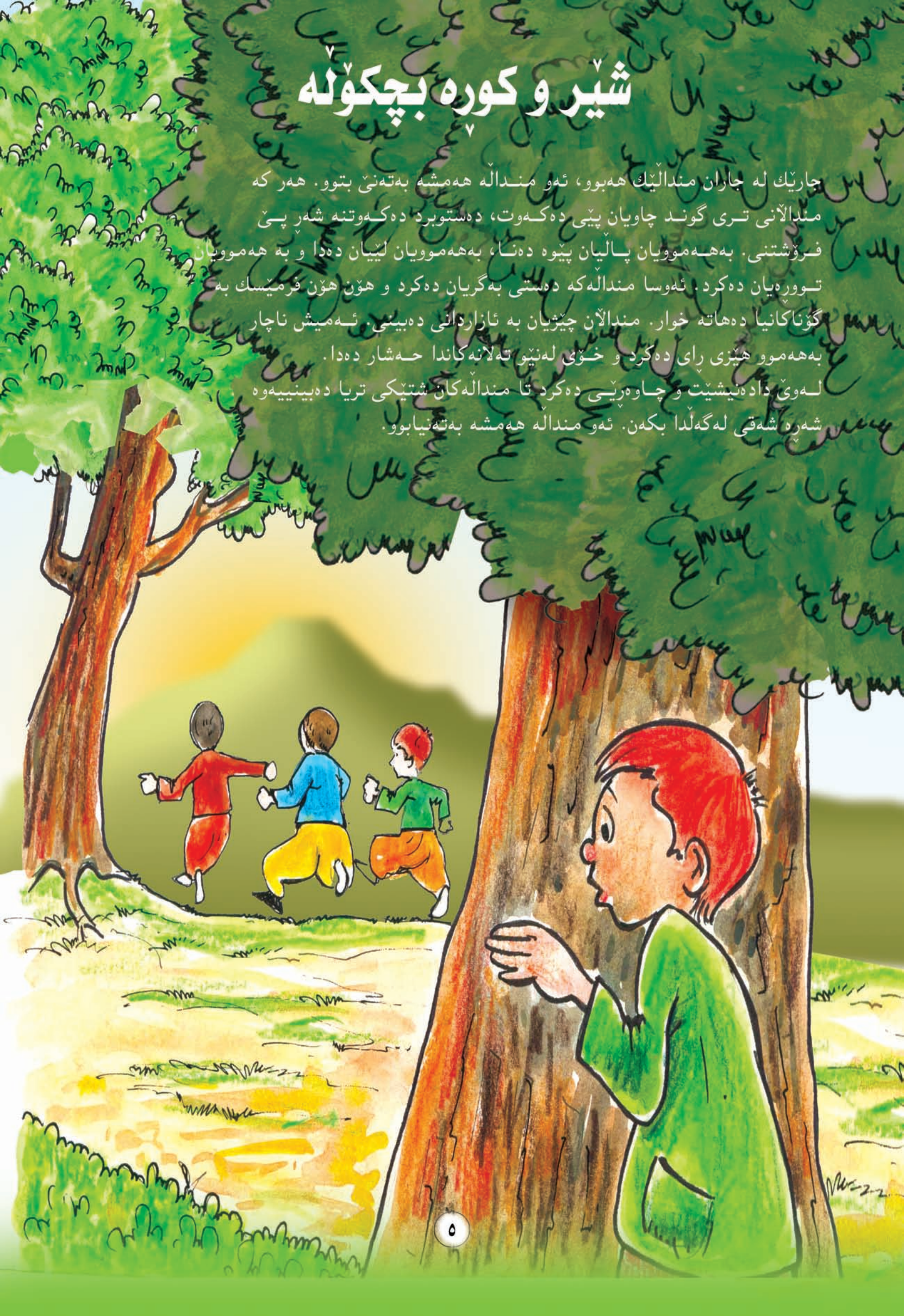
نوسینی: ٹولف نیلسون

وہر گیرانی: دلا وہر قہرہ داغی

ناوی کتیب: شیر و کوره بچکوڻه
نووسینی: ئولف نیلسون
وهرگیرانی: دلاوهر قهه داغی
وینه کیش: دلشاد عهلی
بلاو کراوهی ئاراس - ژماره ۵۳۸
ههله گری: شیرزاد فهقی ئیسماعیل
سه رپه رشتیاری چاپ: ئاوهر حمانی حاجی مه حموود
چاپی یه کهم - هه ولیر ۲۰۰۷
له کتیبخانهی گشتیی هه ولیر ژماره (۱۱۸) ی سالی ۲۰۰۷ ی دراوهتی

شیر و کوره بچکوله

جاریک له جازان مندالیک هه بوو، ئەو مندالە هەمیشە بەتەنێ بتوو. هەر که مندالانی تری گوند چاویان پێی دەکەوت، دەستوورد دەکەوتنە شەر پێ فرۆشتنی. بەهەموویان پالیان پێوە دەنا، بەهەموویان لییان دەدا و بە هەموویان توورەیان دەکرد. ئەوسا مندالە که دەستی بە گریان دەکرد و هۆن هۆن فرمیسک بە گۆناکانیا دەهاته خوار. مندالان چێژیان بە تازاردانی دەبینی. ئەمیش ناچار بەهەموو هیزی رای دەکرد و خۆی لەنیو تەلانی کاندایە حەشار دەدا. لەوی دادەنیشیت و چاوەرپێ دەکرد تا مندالەکان شتیکی تریا دەبینییەوه شەرەشەقی لەگەڵدا بکەن. ئەو مندالە هەمیشە بەتەنیا بوو.

جاریکیان مشکیك هات بۆ لای و بۆنی به پانتۆله کهیه وه کرد. منداله که ژیر بووه وه و دهستی بۆ لای مشکه که کوتا. ئهوجا مشکه که بۆنی به په نجه کانیه وه کرد، که پووی مشکه که سارد و شیدار بوو. ورده مووی لموزی، ختوو کهی منداله کهی ده دا. منداله که پشت گوئی مشکه کهی خوراند. گوئی مشکه که نه رم و گه رم بوو. منداله که به مشکه کهی گوت: چند جوانیت، من چهز ده کهم له گه ل یه کدا ببینه هاوړی گیانی به گیانی. هه ره له وه ده چوو که مشکه که له قسه کانی منداله بچکۆله که حالی بووبی، چونکه له نیوان له پی دهستی منداله که دا هه لقونییه وه. خوی وهك تۆپیک گرمۆله کرد و کلکی له گویکانیه وه ئالاند.

مندالە بچکۆلە که به وریای له پی دەستی لیک نا و هەناسەى خۆى بەمشکە که دا کرد تا گەرمى دابینى و چەند وشەىە کى میهرەبانیشى بە گویدا چرپاند. مشکە که له نیو له پی مندالە که دا هەناسەى قولى دەدا و خەو بردیەو. مشکە که له ناو له پی دەستی گەرمى مندالە که دا خەویکی قولى لى کەوت. ئەو کاتەى مندالە چکۆلە که دەبوایە سەتله ئاویک هەلگرى، مشکە کهى دەخستە نیو گیرفانیەو، هەرکە خیرا له کارە کهى بوو، مشکە کهى له گیرفانى دەرهینا و چەند وشەىە کى میهرەبانیشى بە گویدا دەچرپاند. بەرپیکەوت مامۆستای گوند لەوێ وەستابوو، له مندالە چکۆلە کهى دەنۆرى. مامۆستا بەتوورەپى لى پرسى:

- ئەو ه چى له نیو له پی دەستدایە؟

یه که مجار مندالّه که نه یویست وه لّامی بداته وه، له بهر ئه وهی مامۆستاکه له واتای دهستی گهرم و وشه ی میهره بانای نه ده گه شت. مامۆستا پیره که گوتی:

- گویت لی نه بوو پرسیارم لی کردیت؟

مندالّه چکۆله که به ناچاری مشکه که ی پیشان دا. مشکه که له نیوان له پی مندالّه که دا کلکی کرده وه و خوی درێژ کرد. له بهر هه تا وه که دا چاوه ورده ره شه کانی به وریایی ده تروو کاند. مندالّه که به هه لّله رزینه وه وه لّامی دایه وه: مشکه چکۆله که ی خۆم. مامۆستا پیره که گوتی: مشک؟ من چ مشکیک نابینم! من ته نیا دهستیکی پیس و پۆخل ده بینم. ده ی بچۆ ده ست بشۆ! قسه ی هه له ق و مه له قیش مه که له باره ی مشکیکه وه که نییه! مامۆستاکه وای گوت و ئه و جا لییدا رۆیشت. به لّام مندالّانی گوند گوئیان له هه موو شتیک بوو. هاواریان کرد:

- چ مشکیکت گرتووه؟

مندالە كان گە مارۆيان دا. بە لām هەر چەند سەیریان کرد چ مشکیکیان نەبینی. ئەوسا کەوتنە هەها کیشان و گالتە پێی کردن. مندالە چکۆلە کەش بەپەلە رای کرد. هەر وەك جارن لە تەلانی کدا خۆی حەشار دا. پاشان بۆی دەرکەوت مشکە کە ی پێی نە ماوه. کورە چکۆلە کە دەستی بە گریان کرد و گوتی: (مشکە بچکۆلە کەم، وەرەوه... مشکە بچکۆلە کەم!) چەند سەعاتیک لەوی دانیشت و چاوەرپێی کرد. هاواری دەکرد و دەستە بچکۆلە کە ی بەملا و لای خۆیدا دە کوتا. خۆر ئاوابوو، دنیا تاریکی کرد. جالجالۆکە کان لە حەشارگە کانیان هاتنە دەری و کوتنە چینی تەونە کانیان. کوندەپەپووه کان کەوتنە خۆیندن و بە بالە قورسە کانیان بە دارستانە کاندای فرین. لەو دوورەوه، لە دووری دوورەوه شیریک لە برسا دەینەراند. کوتوپر مندالە کە لەناو تەلانە کەدا دلی خۆش بوو. هاواری کرد مشکە بچکۆلە کە... ئاخیریە کە ی هاتیتەوه؟ بە لām ئەوه مشک نەبوو. لە بری ئەوه بوونە وەریکی سەیر، سەری لەنیو گیاکەوه هیئایە دەری. ئەو بوونە وەرە لە ورچ دەچوو، بە لām لە پەنجە تووتە یەك گەرەتر نەبوو.

بوونەوەرە بچکۆلە که هاروای کرد:

- سلاو... شهو سارده و پئی دهچئی ئەمشهو هه موومان له سه رما بته زین. منداله بچکۆلە که وهلامی دایه وه:

- وهرنه لای من، من ده توانم گهرمتان که مه وه! ئەوسا ورچه زۆر چکۆلە که دهستی به ره و لای گیا که راوه شانده و چهند بوونه وهریکی بچووک هاتنه ده ری. یه کیکیان تیسکن بوو وهک هه زارپئی و به بهرده وامی ده بریسکایه وه. یه کیکی تریان ده تگوت کویره مشکه و وهک قووخیش نه رم بوو. یه کسه ر به ئەژنوی منداله بچکۆلە که ده هه لزی. یه کیکی تریان هیند ترسنۆک بوو ته نانه ت له میرووله یش ده ترسا. ئەوی تریشیان مشکیکی خه مبار بوو و مووی لمۆزی لوول بوو ریزیکی دریژ بوونه وهری بچووک و ترساو و ته زیو بو لای منداله که هاتن. منداله که بوونه وهره بچکۆلە و ترساوه که ی نایه گیرفانیه وه. له وی به قوولی هه ناسه ی ده دا و خه وی لی که وت. تیسکنه که له و ده لاقه نه رمه ی نیوان شان و ملیدا خه وی لی که وت. ئەوه شیان که وهک قووخ نه رم بوو، له داوینی کراسه که یدا راکشا. مشکه هه لله رزیوه که له له پی ده ستیکدا، ورچه بچکۆلە که ش له دهسته که ی تریدا خه و بردنیه وه. منداله که گوتی: ئیتر پیویست ناکات له لای من بترسن. من گهرمتان ده که مه وه و ئەو کاته ی که ده شنوون ئاگام لی تان ده بی ت. ورچه که به ورته ورتیکه وه گوتی:

- له دله وه سوپاس... وای گوت و ساتیک دواتر خه وی لی که وت. هینده توند ده پیرخاند که که دهستی منداله که هه ر به راستی ده له ریبه وه. به دریژایی شه و منداله که گوئی لی بوو شیریکی برسی نارته کی ده کیش نارته ی توندی شیره که تا ده هات نریک و نریکتر ده بووه وه. به لام منداله که نه ده ترسا چونکه له که ل هاروی بچکۆلە کانیدا بوو. کاتی که خۆر هه له ات، ئەو بوونه وهره برسینانه خه به ریان بووه وه.

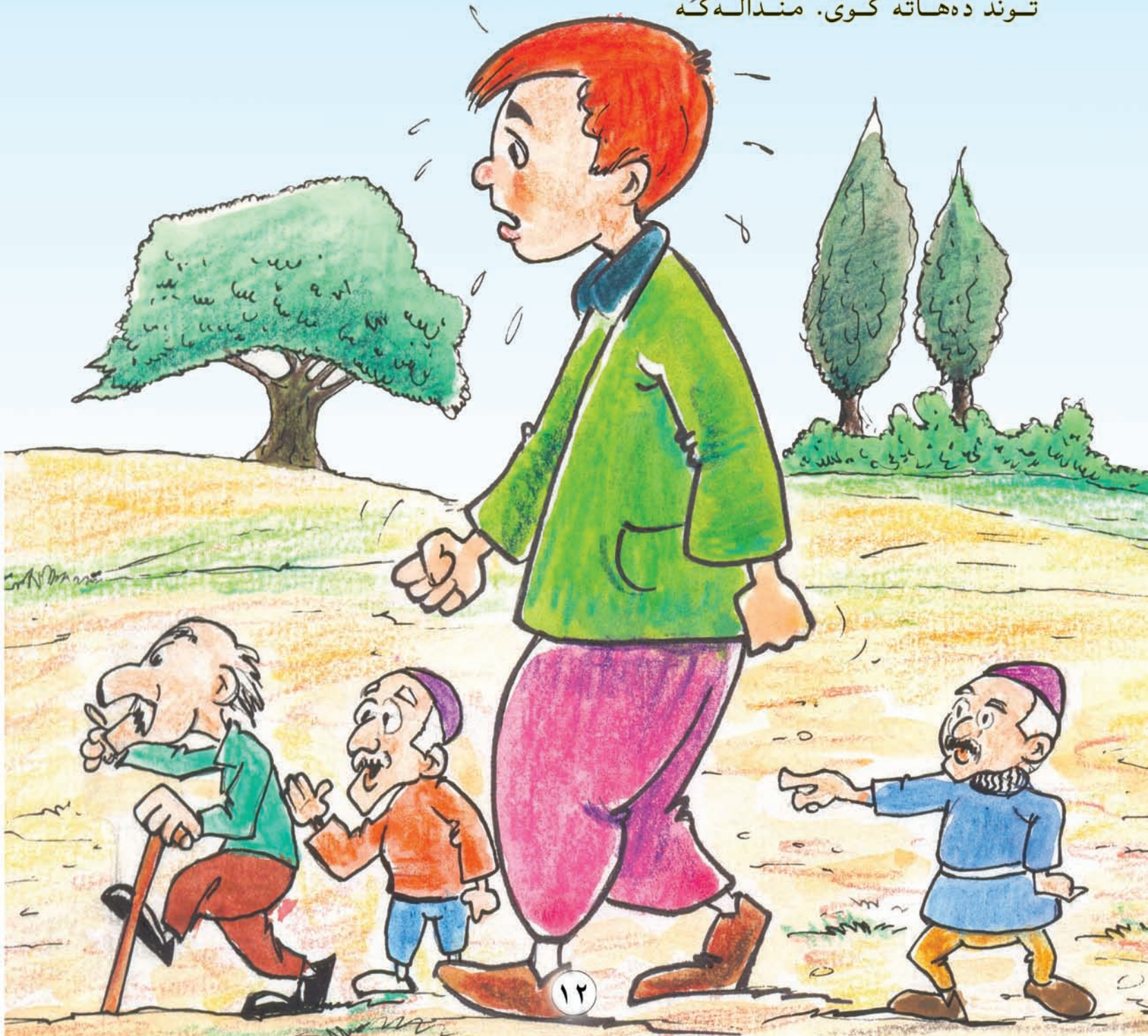
يارمه تىي پيره كانيان ددها تا به شه له شهل بكه ونه رى. به لام منداله كه نه يده ويست هاورپكانى به تهنى جى بهيلى.

گوتى:

- هاورپى بچكوله كانم، من دهبى ئيوه به ره و جيگاهيه كى دوور له مه ترسى به. واى گوت و به ره و ته لانه كان گهرايه وه. ئيستا ئيتر هه موو خه لكه كه گونديان چول كر دبوو، جگه له ماموستا دلره قه كه كه به ره و پيشه وه راي كرد و ده ستى منداله كه ي گرت و راي كيشا و به تووره يى گوتى:

- كوره... ئه وه شيت بوويت؟

هه ر له و كاته دا شيره كه هاته گوند. ئه وه گه وره ترين شيريك بوو كه له وه وبه ر بينراييت. ياله كه ي توكمه و ده مى زل. كلكى قامچى ئاسا ده وه شاندى. نه رهي وه كه هه وره گرمه يه كى توند ده هاته گوى. منداله كه

هيند ترسا كه هيندهى نه مابوو له ترسا ئەژنۆى بشكى. نه يده زانى چ بكات.
مامۆستا كه به دهنگيكي لهرزۆكه وه قيژاندى:
- كورپه خيړا كه!

ئوسا منداله كه چاوى به چوار پيره ميڤرد كهوت كه چكۆله هيندهى په نجه تووته يهك ده بوون،
له قهراخى ريڭا كه دا راوهستا بوون و به په روښه وه له وتوويز و قسه كردندا بوون. منداله كه
خوى له مامۆستا كه دزييه وه و خيړا چوو بو لاي پيره ميڤرده چكۆله كه كان. پيره ميڤرده كان
هيشتا به هاتنى شيړكه يان نه زانيبوو. منداله كه به مامۆستا كه ي گوت:
- من دهبي ئه و پيره ميڤرده رزگار كه م.
مامۆستا كه قيژاندى:

- كورپه پيره ميڤردى چى؟ چ پيره ميڤرديك له ئارادانييه. ئه وانه ته نيا خيالئ خوت دروستى
كردوون. به لام ئه م گويى لى نه گرت. ئه وسا هاواري بو پيره ميڤرده چكۆله كان كرد:
- ئاگاتان له شيړه كه بيت!

بچووكترين پيره ميڤرديان پژميه دهسه سريكي گه وره وه و پاشان گوتى:
- هه ي له وه، شيړ! كي هه يه له شيړيكي هيج له بارا نه بوو بترسى؟ منداله كه پرسى: تو
كييت؟ پيره ميڤرده چكۆله كه هه مديس پژميه وه دهسه سره گه وره كه وه و وه لامى دايه وه:

- من كەسپكى بەخۇ نازيوم. من لەھەموو دونيادا لەھەموو كەسپك زياتر بەخۇمدا دەنازم.
مندالە كە پيەكە نيني هات. بەلام ئيستا شيرە كە تەواو ليى نزيك بوو ەو ە. كلكى بەزيخ و چەوى
ريگە كەدا دەمالى و بەقورسى ەناسەى دەدا. مندالە كە نائوميڧدانه گوتى:

- باشە من ئيستا چى بكەم؟

گەرەترين پيرەميڧدى بچوو كيان گوتى:

- را مەكە. ئەو ەى پاكات زەرەر دەكات. بەقسەم بكە. من كەسپكى بەچپە دووم و
ئاموژگارىي بچووك بچووك دەچرپيىنم بەگوپى خەلكدا. بەرەو، لاي شيرە كە برۆ، دەست
بەشتيدا بيىنە و خواردنى بدى. مندالە كە گوتى: ئاخر ناويىرم! بەخۇ نازيەو ەكەيان گوتى:
ئوڧ لە شيرە پيرەى دەغەدار! من كە بچووك بووم، ئا ئەو ەندە بووم رامم كردبوو. بەدەم
گوتنى ئەو قسەيەو ە، بەكەلە پەنجە تووتەى، بالاي ئەوساى منداليى خوى پيوا. چپە دوو ەكە
گوتى: ئيمە يارمەتيت دەدەين... ئيمە ەموومان پارمەتيت دەدەين!

له خۆباییه کهش گوتی: منیش له هه موومان زیاتر یارمهتیت ده ده م. مندا له که به ره و لای
 شی ره که چوو ه پێش. مامۆستا که هه ل زنییه سه ر دره ختی ک و قیژان دی:
 - کو ره ئه وه شی ت بو ویت؟
 سه ری شی ره که گه وه بو و هه گابه ردی ک، له شی زل بو و هی نه دی شاخی ک، مندا له کهش
 هه ستی ده کرد له هه مووان چکو له تر و تر ساوتره. به خو نازه وه که هاواری کرد:
 - نه ترسیت... ها!!
 وای، شی ره که چه ند گه وه بو و! ده می به و ددانه سپی و تیژانه یه وه کرد بو وه وه. مندا له که
 هی نه ترسا که له هه ژمه تا چا وه کانی نو قاند.

سییه مین پیره میردی چکۆله هاواری کرد:

- به خوار دنه که وه برۆ پییش. گیر فانه کانت پرن له خوار دن، من خۆم خۆراک دهرم. ده توانم یارمه تیت بدهم که خوار دن بدهیت... خوار دن دهرکه وای گوت و کهوته هه لدانی پله گوشت بۆ ناو ده می داپچراوی شییره که. چواره مین پیره میردی بچکۆله گوتی:

منیش له وانهی ریزلیناندا شاره زام. من و تو ده توانین به نه رمترین شیوه نه وازشی که مین. پیره میردی که وای گوت و دهستی کرد به نه وازشکردنی شییره که.
- وهک من... وهک من نه وازشی بکه. مندالهک خوار دنی دایه شییره که و نه وازشی کرد.

یه کهم جار شییره که ته وایک هه په سا. پاشان ده مه زله که ی داخست و خۆی گرمۆله کرد. ته و سا خۆی بۆ لای منداله که درێژ کرد. ته و جا با وهشی به لمۆزی شییره که دا کرد و گوتی:

بۆ شییره بچکۆله ئازاکه ی خۆمیت! پیره میردی چپه دوو چپانندی: بچۆ سه ر پشتی، ئیستا سوار ده بین. ئیتر ئاوها خۆیان هه لدایه سه ر پشتی شییره که و چوونه دهره وه ی گوند. چپه دووه که گوتی: ئۆی... چهند ترسام! خۆراک دهر و نوازشکه ر گوتیان: ئیمه پالنه وانین!

به خۆنازی گهره ش پژمییه ده سه سه ره که یه وه و گوتی: من گهره ترین پالنه وانم له دوینادا.

منداله که پیکه نی و توند خۆی به یالی گهره ی شییره که وه گیرساند.

هاواری بۆ هه موو خه لکی گوند کرد: ته وانه بی هیترین که سن که په نا بۆ چهک ده بن! مامۆستا که ش به چاوی خۆی بینی که چۆن ته وانه به سواری شییره که وه دین. له حه ژمه تا بوورایه وه و له سه ر دره خته که که ونه خوا وه وه. جه نگا به ره شانازی که ره کانیش له شه رما سه ریان داخست. هیه چ که س له گوند با وه ری نه ده کرد. ئاخه ته وه مندالیکی چکۆله و له هه مووان بی هیتر بوو که درنده ترین شییری راو کرد.

